

"קליידוסקופ" פודקאסט טכנולוגי חינוכי

אוהד: "קליידוסקופ" פודקאסט טכנולוגי חינוכי

מגיש: ערן שפירא עורך: אוהד כץ

דורי אוריאן: אני רגע אגמור לשתות את הקפה שלי

ערן שפירא: קפה

דורי אוחיון: כן. אגב, אתה יודע שהמציאו את האייריש קופי כחלק מזה שהמציאו את הדיוטי פרי

ערן שפירא: רגע אתה רוצה

דורי אוריאן: האם ידעת שהמציאו את הדיוטי פרי אחרי זה? המציאו את האזורים ללא מכס, כאילו את המפעלים ללא מכס בעצם היות שהמטוסים היו צריכים לעצור איפשהו

ערן שפירא: ולא בים

דורי אוריאן: ולא בים. אז הם נחתו בשדה תעופה שנבנה במיוחד בשביל זה באירלנד, אבל כשהם עצרו ונסעו, בכל זאת הם היו צריכים לאכול איזה משהו, ואת המסעדה הפעילה "בריטיש ארוויז", שזה היה עלבון ענק לאירים, שהם בדיוק השיגו את העצמאות שלהם מהבריטים ועכשיו "בריטיש ארוויז" הפעילה את המסעדה, ולכן הם החליטו שהם יפעילו את המסעדה, וכשהם הפעילו את המסעדה הם רצו לייצר חוויה אירית, כדי שהאנשים שעוצרים לרגע, יחשבו פעם הבאה אולי כדאי לי לעצור באירלנד ממש, ולכן הם יצרו תפריט אירי, אבל בתחום הקפה לאירים עוד לא היה כלום, ולכן הם המציאו את האייריש קופי, שזה אייריש קרים, שהיה משקה קיים, אבל עם קפה, וככה המציאו את האייריש קופי

ערן שפירא: סיפור מדהים, שהוא לא פחות דרמטי מהסיפור של השף של לואי ה-14 שהמציא את הסטיק או פואבר, הלוא הוא הסטיק ברוטב שמנת ופלפל, וזה כבר סיפור לפודקאסט אחר. אוקי אני רוצה רגע להבין משהו אחד, בסדר, זאת אומרת האייריש קופי קשור לדיוטי פרי, קשור לאירלנד כמובן, קשור לאזורים ללא מכס, ושום דבר מזה לא קשור לפודקאסט שלנו שזה מושלם

דורי אוריאן: זה קשור לשאלות של טכנולוגיה אבל

ערן שפירא: טוב. אוקי אז אנחנו מתחילים. עולם הלמידה פוגש את עולם העיצוב ללא הרף. אוקי יש לנו עיצוב פיזי של סביבות למידה כיתה, כיסא, שולחן, קלמר, עיפרון, עט, ועוד לא הגעתי בכלל לסביבות דיגיטליות, לסביבות אימרסיביות אוקי וכל הסיפור הזה, וכמובן יש חשיבה עיצובית ויכולת אחרת להסתכל על העולם דרך עיניים של מעצב ומעצבים. זה ממש מעניין איך נושא שהוא נוגע לכל כך הרבה אנשים, מטופל על ידי כל כך מעט אנשים, ובעצם חשוב לחיים שלנו, ובוודאי ללמידה שלנו, ולהוראה שלנו, ולצורך העניין אני מארח פה היום את דורי אוריאן

דורי אוריאן: אהלן

ערן שפירא: אהלן דורי. דורי הוא מעצב תעשייתי, מרצה חוקר בסמינר הקיבוצים, האיש שעשה דוקטורט על הסוסיתא, והוא יספר לנו מאיפה בעצם כל הדבר הזה, שנקרא עיצוב ולמידה, מאיפה זה מגיע בעיניו. ועכשיו הפתיח של אוהד

אוהד: "קליידוסקופ" פודקאסט טכנולוגי חינוכי

דורי אוריאן: אוקי. אז אני בהכשרתי אני מעצב תעשייתי למדתי ב איץ' איי טי (מכון טכנולוגי חולון), ואני עושה עכשיו את הדוקטורט שלי בתוכנית למדע חברה וטכנולוגיה באוניברסיטת בר אילן. למרות ההכשרה שלי כמעצב תעשייתי מתעסק בעיצוב כתפיסה יותר רחבה, ואני מתעסק הרבה בשילוב בין העולמות של הפיזי לבין הדיגיטלי

ערן שפירא: הדוקטורט הזה זה מה שאני קראתי לו קודם הדוקטורט על הסוסיתא

דורי אוריאן: כן אז זה דוקטורט, אז לא קוראים לו הדוקטורט על הסוסיתא, הוא דוקטורט על היווצרותם של אובייקטים לאומיים, וכיצד האובייקטים האלה משפיעים על הלאום בו הם נוצרו, אבל הוא על הסוסיתא

ערן שפירא: הרכב הישראלי הראשון והאחרון, אם אני זוכר נכון

דורי אוריאן: לגמרי

ערן שפירא: דורי, אנחנו התכנסנו כאן כדי לדבר על עיצוב, ושעשינו שיחת הכנה לפני, אתה אמרת לי, רגע לפני שאנחנו נדבר פה על מייקינג ועל איך דברים מעוצבים, אתה אמרת לי אני בתור מעצב תעשייתי, רוצה לדבר על העולם הדיגיטלי, אז אולי נתחיל בשער הזה, זאת אומרת מה העניין העולם הדיגיטלי שבו כולנו מתקיימים כרגע, וכנראה גם בעתיד ולעיצוב בתפיסה שלך

דורי אוריאן: אז אני אגיד את זה ככה, אני באמת בתוכנית, אני מלמד 2 קורסים, שהם כאילו על 2 קצוות מאוד רחוקים. בצד אחד, אני מלמד עם ד"ר בטי שרייבר, קורס באפיון של אפליקציות ושל כלי עזר עם אנשים עם מוגבלויות, ובצד השני אני מלמד סמינריון מייקינג, שבו אנחנו עושים דברים במדפסות תלת מימד, חותכים בלייזר ובונים אובייקטים, אז בעיניי זה הספקטרום שבו גר עולם העיצוב, אבל ספציפית אני, הדבר שהכי מעניין אותי בעולם של העיצוב, זה השאלה של סביבות דיגיטליות, זאת אומרת אנחנו חיים עכשיו בעולם שהוא בעצם עושה איזה שיפט, מעולם מאוד פיזי לעולם מאוד דיגיטלי, והשינוי הזה הוא שינוי מדהים. אנחנו והוא... אנחנו חיים באיזה תקופה מאוד מרתקת, כמו שהסינים אומרים, והוא מעלה איתו המון שאלות, שבהם אני חושב ששווה להתעסק

ערן שפירא: כמו איזה מין שאלות זה מעלה

דורי אוריאן: אז מה שקורה זה שהמעבר הזה, מהעולם הפיזי אל העולם הדיגיטלי, מערער את הסדר של הדברים, אני אתן דוגמה, שאני חושב שהיא מסבירה את זה מאוד טוב: פעם היו עושים תקליטים, והלהקות היו נכנסות לחדר חזרות מתאמנות, עד שהיה להם תקליט, שהיה יצירה שלמה שהיו בה אלבום.

ערן שפירא: אלבום

דורי אוריאן: אלבום שהיו בו כ-16 שירים, שהם היו בעצם יצירה אומנותית אחת, שהיה לה איזה חוקים של הפורמט היא היה לה שני צדדים, צד אי ובי, וגם לתקליטונים היו אי ובי, וזה היה הפורמט של הדבר הזה, וכדי לשמוע את זה היינו הולכים וקונים תקליט, ואחרי זה

התקליט הזה התחיל לעבור איזשהם שינויים, והוא עבר נגיד מתקליט לקלטת, ובקלטת נעלם העולם הזה של הצד אי וצד בי, אבל עדיין היה רצף של היצירה, ואחרי זה עבר להיות לכאורה דיגיטלי, זה עבר להיות בדיסק ובמקום להשתמש בפטיפון ולשמוע תקליטים, השתמשנו בדיסק ושמענו דיסקים, אבל עדיין המהות של היצירה נשארה אותו הדבר. כשהדיסקים עברו לעולם הדיגיטלי באמת קרה שינוי, שהקבצים האלה הפכו להיות קבצים ולא אובייקט פיזי, קרה להם משהו מאוד מוזר. כשאני שומע תקליט באיי טיונס, אני קודם כל לא חייב לשמוע תקליט, אני יכול לשמוע שיר אחד, ואז כל הרעיון הזה של תקליט של יצירה שלמה מתפרק, זו אגב אחת הסיבות שלקח הרבה זמן עד שהתקליטים של הביטלס עלו בכלל לאיי טיונס, כי הם לא הסכימו לפרק את התקליטים שלהם. אז זה פעם אחת שקורה שינוי, זאת אומרת המדיה, השינוי של המדיה הזאתי משנה לגמרי איך אנחנו קולטים את היצירה, אבל קורים גם שינויים דרמטיים אחרים, אם פעם להקות היו מופיעות בשביל למכור תקליטים, היום להקות מוציאות שירים.

ערן שפירא: בשביל למכור את ההופעות

דורי אוריאן: בשביל למכור הופעות, ואפשר להבין שכל שרשרת התוכן הזאתי, שביססה אמרגנים חברות תקליטים חברות שיווק של תקליטים, כל העולם הזה עובר שינוי מהפכני, והשינוי הזה קורה לא כי השירים השתנו, אלא כי הם עברו לעולם הדיגיטלי.

ערן שפירא: כן, יש בזה הרבה, יש גם צדדים דומים לזה קורים גם בעולם שממנו אני מגיע, שזה נגיד העולם הקולנוע, שהדיגיטליות שלו הולכת והופכת להיות משמעותית יותר ויותר. המקומות שבהם הוא מופץ, פתאום הופכים להיות כופים את התפיסה היצירתית אומנותית שלהם על המוצר עצמו. למשל הפריים המרובע של אינסטגרם, צריכה של קולנוע בטלפונים ניידים, בדרך, כשאני נמצא בתנועה, גם הפודקאסט הזה, שאנחנו מדברים בו כרגע הוא לא תכנית רדיו, אוקי הוא בנוי כל הזמן בתוך המחשבה, שאתם המאזינות והמאזינים המופלאים שלנו, שסליחה שכחתי להגיד להם תודה, נכנסים אליו אפילו ברגע זה בשביל לפגוש, אגב את דורי אוריאן, מעצב שהולך לדבר על עיצוב ולמידה, ועד עכשיו דיברנו על העולם הדיגיטלי, ודיברנו על מוזיקה והשפעות, שזה למשל קולנוע, ואיך זה פוגש את הלמידה בעיניך

דורי אוריאן: אבל בעיני, אני אתחיל רגע אחורה לשאלה הזאתי של נגיד, ההבדל בין הפודקאסט לבין הרדיו. כשהיינו שומעים תכנית דומה ברדיו, הינו צריכים לשמוע אותה בזמן שבו היא משודרת. באותו רגע ספציפי ביקום שבמיקום הגיאוגרפי, שבו השידור רדיו הזה התקיים, ואת הפודקאסט הזה אפשר לצרוך גם בהרבה דברים, וגם בכל זמן שרוצים, והלמידה שאנחנו לומדים היום היא עדיין חיה בעולם של הרדיו, זאת אומרת, יש תכנית מאוד מוגדרת, על מה לומדים, יש מתי לומדים, ובעצם הלומדים החדשים הם הלומדים ששומעים פודקאסטים, הם הילדים ששומעים שירים ולא תקליטים, אז הציפייה של הלומדים היא שאיך שאנחנו מלמדים אותם, יקבל את התפנית הדיגיטלית, היכולת הזאתי של ההתאמה של התוכן לשומע, שעל זה עוד לא כל כך דברנו, אבל גם על הזמינות הזאתי. זאת אומרת, אני יכול ללמוד את מה שאני רוצה בקצב שאני רוצה ברצף שאני רוצה, וזה דברים שאני חושב שהם שונים לגמרי מאיך שאנחנו תופסים חינוך עד היום, ואנחנו צריכים, וזה גם מה שאנחנו עושים בתכנית, זה לחשוב עם הסטודנטים שלנו איך אנחנו יכולים לייצר תכנים ולייצר את ההעברה של הידע בתוך הסביבה הזאת

ערן שפירא: כן זה מאוד מעניין. בעצם מה שאתה אומר זה שהעולם הדיגיטלי פותח לפנינו הרבה מאוד הזדמנויות בהוראה ובלמידה, שלמעשה אנחנו עוד לא מנצלים אותם בכלל. בעצם אנחנו רק העברנו את מה שכתבנו על הלוח למחשב, מהמחשב לנייד, מהנייד לאייפד, מהאייפד לאיפון, אבל בעצם השארנו משהו מאוד דומה בכל המהלך.

דורי אוריאן: אני חושב שהדבר שהוא הכי דומיננטי במהלך הזה, זה המעבר מזה שיש שליטה מוחלטת על התוכן, לא משנה באיזה פורמט היינו עושים את זה בעבר, היינו יודעים מה יהיה התוכן שאנחנו רוצים להעביר, ועכשיו אנחנו בעצם מגיעים למצב שא' אין לנו שליטה על התוכן, כמו שאנחנו יודעים האינטרנט הוא ים אינסופי של תוכן, וגם בעצם לא צריכה להיות לנו שליטה על התוכן, אנחנו יכולים לעודד תכנים מסוימים, אנחנו יכולים להזרים את האנשים לכיוון של התוכן, אבל בעצם את ההחלטה מה הלומד בעתיד ילמד, אני חושב שהיא תעבור להיות הרבה יותר שלו, ולכן חלק מהאתגרים שאנחנו מתמודדים איתם, בכלל בתחום ההוראה בתוכנית, וגם בהכשרה שלנו, זו השאלה, היא איך לייצר את המהלך הזה שגורם לאנשים להתעניין, שגורם לאנשים לחפש את החומר, או את התכנים שאנחנו חושבים שכדאי שיתעניינו, ואיך הם הופכים להיות לומדים הרבה יותר עצמאים ממה שהם היו עד היום.

ערן שפירא: וזה לוקח אותי לחלק הבא של השיחה שלנו, שהוא עוסק בקורס שלך, שהוא מייקניג לאנשים עם צרכים מיוחדים. כי פה בעצם עולים צרכים, ואתם מעצבים, הסטודנטים ואתה מעצבים בעצם פתרונות לבעיות האלה. בכלל דורי מה זה מייקניג הזה? מי זה המייקר? מאיפה המילה הזאת הגיעה?

דורי אוריאן: אז אני אגיד ככה, שהתחום הזה של מייקרים הוא נמצא מאוד בעלייה. עכשיו ובגדול המחשבה היא שמדובר באנשים שעושים בעצמם פתרונות, אפשר לקחת את זה להרבה כיוונים, אצלנו בקורס מה שאנחנו עושים, כל צוות מוצא מישהו שיש לו צורך, והצרכים האלה יכולים להיות, מהאנשים שיש להם יד שמתפקדת פחות, ועד ליכולת למצוא דברים במחסן שיש בו אינסוף דברים. אז אנחנו מוצאים איזשהו צורך שיש לאנשים, ואנחנו מנסים ביחד איתם לפתור את הבעיה הזאתי. לראות איך אפשר לפתח, כשבסופו של דבר בסוף הקורס, לכל צוות יש מוצר אמיתי עובד וסרטון שמלווה אותו, שהמטרה של הסרטון היא גם לספר את הסיפור של המוצר, אבל גם ההנחה היא שהבעיה הספציפית של אותו אדם, היא בעיה שיש לעוד אנשים בעולם, ואז אנשים יכולו לראות את הסרטון, לאמץ את התכנים שאנחנו מדברים אליהם, ולייצר העתקה של הדבר הזה משלהם, זה בעיניי אגב מתקשר לשאלות של גם כן של העולם הדיגיטלי, שהסטודנטים אנחנו פחות מתעסקים בשאלה של זכויות יוצרים

ערן שפירא: של פטנטים

דורי אוריאן: פטנטים וכך אלא אנחנו אומרים, אנחנו מייצרים ידע, שהמטרה של הידע הזאתי היא להיות חופשי, לנוע אל העולם כדי להפוך את העולם למקום טוב יותר

ערן שפירא: אולי תן לנו איזה דוגמה למשל סוג כזה של פרויקט שעשיתם לאחרונה

דורי אוריאן: אז אני אגיד באמת, אני אתן 2 דוגמאות לפרויקטים. אחד זה פרויקט שעשו שבו בעלת הצורך, היא מישהי באמת שיש לה יד שהיא מוגבלת תנועה, ואז היא לא יכולה ללבוש סווצ'רטים שיש להם ריץ' רץ', כי בשביל לסגור ריץ' רץ', גם אם אנחנו לא חושבים על

זה, אבל עכשיו אתם תחשבו על זה, אנחנו צריכים 2 ידיים, יד אחת שמחזיקה טוב את הריץ' רץ' למטה, ויד אחת שמעלה את זה.

ערן שפירא: אנחנו בעצם מדברים על פרויקט של ה"תופסן לרוכסן", כמו שזה נקרא, של נטע ליף וניתאי ירחמיאל, סטודנטים שלנו, שעשו סדנת מייקינג אצלך. אבל בוא תספר לנו קצת עליו

דורי אוריאן: אז באמת נטע וניתאי התחילו את הקורס. הם מצאו את אורית, שהיא משהי שיש לה מגבלה, שהיד שלה לא מתפקדת בצורה מלאה, ודברו איתה וניסו להבין איזה דברים מפריעים לה, במהלך היום ומתוך כל הדברים שהיא העלתה, היא בעצם העלתה דבר, שבהתחלה לכולכם היה נראה מעט מוזר, השאלה הזאתי של לסגור ריץ' רץ', אבל בעצם השאלה מהותית בשאלה של אנשים עם מוגבלויות, האם באמת הם יכולים לעשות כמונו, להיות בדיוק כמונו, ללבוש איזה בגד שהם רוצים, גם כזה שיש בו ריץ' רץ', ואז הם הלכו ופיתחו בעבודה משהו שיעזור לה לרכוס רוכסן, ושוב זה דבר שהם הצליחו לעשות מאוד יפה בתוך הקורס, ההשתלטות מוחלטת על כלים של בניה תלת ממדית, של הבנה איך לעבוד עם מדפסת תלת ממדית, והם עשו אינספור ניסיונות ואינספור פיתוחים, עד שהם הצליחו להגיע למצב שיש מוצר קטן שנכנס לתיק, שהיא יכולה לקחת אותו לכל מקום ומאפשר לה ללבוש איזה סווצ'רט שהיא רוצה.

אורית: אני אורית בת 47, נשואה אמא לשני בנים מתבגרים. בגיל שנה בערך חוויתי כנראה אירוע מוחי, ומאז בעצם יש לי שיתוק חלקי בצד ימין של הגוף. זה מפריע לי בעיקר בלבוש, בבישול, ובדברים היומיומיים של הבית. קשה לי לרכוס, כי יד ימין שלי רק תומכת, היא בעצם לא פועלת, ולכן לתפוס את הריץ' רץ', לדאוג שהוא יצליח לעלות למעלה, זאת אומרת שיד אחת צריכה למשוך אותו למטה, זה בלתי אפשרי בשבילי.

סטודנט: הרעיון המרכזי הזה שיהיה איזשהו... (לא ברור) שיתפוס מלמטה, ברגע שרוצים להעלות את הרוכסן. הבנו שכל המנגנון הזה צריך להיות מורכב משני דברים האחד- התופסן, והשני- משהו שיתמוך בו. עכשיו הדבר הראשון שחשבתי זה היה העמוד של התופים שמופעל עם הרגל

סטודנטית: אז בעצם הבעיה הייתה שהוא לא נייד, ואז החלטנו לנסות לעשות תופסן, שהתפיסה שלו תהיה אחיזה שתהיה מלמעלה, וחיברנו לו מוט, שאת המוט החלטנו לעשות מתקפל, ומכיוון שהוא היה פחות נוח אז ניסינו לעשות כמו טלסקופי.

סטודנט: שזה נראה מאוד יפה, אבל לא עובד כל כך טוב, כי הוא לא מקובע מספיק

סטודנטית: ואז בעצם לקחנו את האבטיפוס, והחלטנו להוסיף לו עוד לולאה, שנוכל לחבר רצועה רצועת, שוב חזרנו לרעיון המקורי של לתפוס מלמטה של התופסן, ובעצם הפעולה תהיה לקבע אותו מלמטה, בעזרת משיכה של הרגל

אורית: מגניב, פתאום זה הפך להיות משהו שהוא קל

ערן שפירא: אני חייב לומר, שכשאני פעם ראשונה סיפרת לי על זה, באמת היה מסוג הדברים שחשבתי לעצמי, רגע מה הוא רציני, אני תמיד צריך 2 ידיים בשביל לרכוס רוכסן, ואז הבנתי שלא רק אני צריך 2 ידיים, ושכלי 2 ידיים, אין לי שום סיכוי לעשות את זה. היה ממש מרתק לראות איזה מסלול עשיתם על הפתרון של זה

דורי אוריאן: זו השאיפה שלנו, כשאנחנו מדברים על עיצוב עבור אנשים עם מוגבלויות, המחשבה היא בכלל מחשבה של עיצוב אוניברסלי, זאת אומרת אנחנו מנסים לייצר מוצרים, שכל אחד יוכל להשתמש בהם באותה צורה, לא משנה מה יכולות הפיזיות שלו או הקוגניטיביות, וחלק ממה שהקליפס הזה, הוא נוצר בהדפסה תלת ממדית, וזה חלק שהוא בלתי נפרד מהקורס, זאת אומרת, הרבה פעמים הסוג פרויקטים כאלה מתבסס על ההנחה, שלסטודנטים יש ידע, בדרך כלל הם מעצבים או מהנדסים, ומה שמיוחד בקורס אצלנו, זה שאנחנו לוקחים סטודנטים שאין להם ידע מוגדר, אנחנו יוצרים אצלהם הכשרה, גם של חשיבה עיצובית, גם של שימוש בכלים, כמו הדפסה תלת ממדית, חיתוך בלייזר, בית מודלים מהירים, ומלמדים אותם את המתודה של העבודה עם הצרכנים של זה, כדי לייצר את המוצר, וזה נובע מהמחשבה שהרעיון של המייקר, הרעיון הזה שכל אחד מאיתנו יכול לראות את הדברים שהוא לא מרוצה מהם, ולשפר אותה, הוא רעיון שאנחנו רוצים גם להנחיל אותו לסטודנטים שלנו, וגם שהסטודנטים שלנו ייקחו אותם הלאה. יש משהו ברעיון של המייקרים, שהוא הוא לא רעיון חדש, תמיד היו מין אנשים שהם יודעים לעשות כל מיני דברים, ממציא הלולים בשפת הטלוויזיה הלימודית, אבל מה שאנחנו עושים היום זה לקחת את הרעיון הזה של מייקר ולהפוך אותו להרבה יותר נפוץ.

ערן שפירא: בעצם זה חלק מהתרומה של העולם הדיגיטלי, באופן משמעותי, זאת אומרת זה פתאום הופך את הנותן לי בתור בן אדם מן הרחוב, שאין לו סטודיו ולא מפעל, ואין לא כלום, הרי אם הם היו רוצות ורוצים לעשות הקליפס הזה שיכול להיות ממש לייף צ'ינג'ר. אני פגשתי, צילמנו סרטון קטן על זה, ואנחנו כמובן, הוא נמצא ביוטיוב של הסמינר, ואנחנו עושים קישור עליו כדי שתוכלו לראות אותו בעצמכם, וזה פשוט היה ממש מדהים ומרגש לראות את האפקט של במקום בשטח, אוקי של הקליפס הזה, על אותה אחד שיש לה שיתוק ביד אחת, וחשבתי לעצמי שוואו בשביל לעשות דבר כזה, לפני לא יודע 15 שנה זה בלתי נתפס, זה צריך מפעל, בשביל זה תבניות, לא כאילו לצקת עניינים זה, אני לא כל כך מבין בזה, אבל אני רואה את זה ואומר איזה מדהים זה, הקיצור דרך הזה שהעולם הדיגיטלי עושה שהוא מאפשר לנו לעשות את הפרוטוטיפים האלה, ולעשות בעצם כל דבר שאנחנו רוצים כאילו בשולחן.

דורי אוריאן: אז אני חושב שבאמת, מהלך אחד מהפכני זה באמת הנגישות הזאתי של מדפסות תלת ממדיות של כלים לחיתוך בלייזר, שמאפשר לנו לייצר כל דבר בהשכל מאוד קטן, אני יכול לייצר דבר מאוד מורכב עם מנגנון מורכב, אבל לייצר אחד ממנו, ולא ב 10,000 שקל, וזה ממש בפרוטות, וזה דבר מדהים, והדבר השני שקורה, זה שהידע שאני נזקק לו הוא לכאורה הרבה יותר גדול. פעם הייתי צריך לדעת מעט דברים, והיום אני צריך לדעת המון דברים, אבל ההבדל הגדול הוא שיש המון אנשים שמלמדים אותי את זה, זאת אומרת, כמעט לכל דבר אני אוכל למצוא הסברים ברשת, טריטוריה, אנשים שישמחו לעזור לי, פורומים קבוצות, ואז אנחנו יכולים גם לשלוח את הסטודנטים, ובשאיפה את התלמידים, ללמוד בעצמם עוד ועוד דברים. אנחנו מלמדים אותם את ה איך ללמוד, יותר מאשר את המה, וזה מתקשר בעיני לפרויקט השני, שבו סטודנטיות רצו לפתור בעיה של ילדה, שלא מצליחה להפסיק למצוץ אצבע, והיה הרבה דיונים איך לעצור את זה, איך להגיד את זה, ובסופו של דבר מה שהם עשו, הם מצאו איזה סרטון, שבו לומדים איך לעשות סיליקון בבית, מתוך סרטון די ארווי, והם יצרו יחד עם הילדה מין בובות כאלה שמתלבשות על האצבע, ואז היא לא מוצצת, כי זה יש לה בובה על האצבע, אבל כל התהליך הזה הוא תהליך שפיתחו אותו יחד עם הילדה, וגם היא יצרה בעצם לעצמה את הפתרון, זאת אומרת, ושוב זה שאלה מאוד חשובה בינינו לנקודת שליטה, כאילו מי ששולט על הבעיה עכשיו זה הילדה,

זה לא אנחנו שבאנו והצלנו אותה, אלא היא הייתה חלק מהפיתוח של הפתרון, וחלק מהפתרון עצמו.

ערן שפירא: אני רוצה לומר פה, שאני עשיתי יחד עם הבמאית צלמת אליה יזרקובה, את הסרטון הקטן שאפשר יהיה לראות ביוטיוב של הסמינר, וגם יהיה לו קישור וסמוך לפודקאסט שלנו שמתאר את הפרויקט הזה, וזה היה ממש מרגש לראות איך דבר כזה קטן, ונראה כביכול שולי, ממש נתפס אצל אורית כמשנה חיים, לא פחות ולא יותר, וכמשהו שמחזק את העצמאות שלה, בהחלט משהו שהוא מופלא. אגב, זה ממש מוזר בעיניי שאתה עושה את זה עם אנשים, שאין להם שום רקע בעיצוב, אני מכיר את הפרויקט הזה כפרויקט שעושים אותו בבתי ספר לעיצוב, וכן הלאה, אתה לא חושש שהסטודנטים, אין להם כלים בשביל להתמודד עם זה?

דורי אוריאן: אז אני אגיד את זה בשתי רמות. אחת, אנחנו מכשירים באיזושהי רמה של כלים, והדבר השני זה באמת, אנחנו עושים שיתוף עם המחלקה לעיצוב של סמינר הקיבוצים בפקולטה לאומנות. יש לנו מחלקה לעיצוב שאני מלמד גם שם, ואנחנו יוצרים שילוב עם סטודנטים שם. אנחנו מביאים סטודנטים לסדנאות, הם עובדים עם הסטודנטים שלנו, וזה נותן עוד איזה פוש לפרויקטים, אז אולי הפרויקטים האלה הם לא מושלמים כמו פרויקטים שסטודנטים לעיצוב היו עושים, אבל יש להם איזה נקודה מאוד ייחודית, באיך שהסטודנטים שלנו, שהם בעלי ניסיון חיים יותר גדול, הרבה מהם מורים, מסתכלים על איך אנשים חיים את החיים שלהם

ערן שפירא: הם בעצם מביאים את השטח לתוך העולם הזה של היצירה המשותפת

דורי אוריאן: לגמרי. אני אגיד שבאמת השילוב הזה, בין התכנית שלנו לבין המחלקה לעיצוב, הוא מאוד טבעי. מחלקה לעיצוב בסמינר רואה עיצוב, לא ככלי לעשות רק יפה, אלא באמת ככלי לעשות שינוי בעולם. אנחנו מכשירים את הסטודנטים שלנו, בין אם הם עושים תקשורת חזותית, בין אם בדיגיטל או בין אם בעיצוב מוצר, או למעשה כמו שאנחנו מלמדים את זה כאיזשהו תחום רב תחומי. אנחנו מבקשים מהם ומדברים איתם על זה שעיצוב צריך להיות כזה שישנה את העולם. אנחנו רואים את התפקיד שלנו גם כשהם עושים עיצוב, וגם כשהם הופכים להיות מורים לעיצוב במחלקות בבתי ספר.

ערן שפירא: תודה לך דורי אוריאן, שהסכמת והגעת והתארכת אצלנו, כאן בפרק השני של הפודקאסט "קלידוסקופ", שתוכלו לפגוש אותו בקבוצת הפייסבוק שלנו "מחשבים חינוך מחדש", ואפשר יהיה לשמוע אותו בספוטיפיי ובפלטפורמות האי או אס והאנדרואיד, ואיפה שרק נצליח להניח את הפודקאסט הזה, שם הוא ימתין לכם, ותודה רבה

דורי אוריאן: בכיף תודה לך ערן

ערן שפירא: ובפרק הבא שלנו נפגוש את ד"ר איילת וייצמן, מהנתיב לחדשנות חלל ורובוטים, ונשאל את השאלה מה הקשר בין מנה חמה לחקר החלל, ואני רוצה בהזדמנות זאת כמובן להודות לאוהד כץ, העורך המפיק ומנטור הווקאלי והמוזיקלי שלנו. להתראות בפעם הבאה.

אוהד: "קלידוסקופ" פודקאסט טכנו-חינוכי בהפקת המרכז לחדשנות ועיצוב למידה -מכללת סמינר הקיבוצים לחינוך טכנולוגיה ואומנויות מגיש: ערן שפירא עורך: אוהד

כץ